

Jeg beklager, at det var undgaaet min Opmærksomhed, da jeg før udtalte mig om denne Bestemmelse, at man var blevet enig om en anden Affattelse i Stedet for den, der tidligere var bragt i Forslag.

Jeg gentager min Anbefaling af Flertallets Indstilling til det høje Tings Velvillie.

Hammerich: Jeg vil først slaa fast, at jeg ikke har udtalt mig for Ønskeligheden af at bygge Landstinget paa de kommunale Vælgere. Jeg har blot sagt, at der for mig personlig vilde være nogen mere Garanti for at faa et sindigt og besindigt Landsting valgt gennem de kommunale Raads Medlemmer end ved at lade Landstinget vælges direkte uden nogen anden Begrænsning for Valgretten end den, der ligger i Aldersgrænsen 35 Aar.

Til Forskel fra Flertallet har det været vor Opfattelse, at der er god Grund til at tage et vist Maal af Skatteydelse med som Betingelse for Valgret til Landstinget, for at de mange Krav, der altid maa ventes stillet fra det folkevalgte Kammer, skal have den lille Bremse, som ligger i, at Vælgerne til Landstinget ogsaa skal kunne føle den af disse Kravs Opfyldelse følgende Skatteforøgelse. Saa udtalte den ærede Ordfører (Klaus Berntsen): Ja, men alle svarer Skat, nemlig gennem de indirekte Skatter. Men det er dog i Virkeligheden saaledes, at de voksende Skatter allerede nu og endnu mere i den kommende Tid ganske sikkert vil blive taget gennem de direkte Skatter. Derfor har vi ønsket dette lille Maal af Skatteydelse som Betingelse for Valgret. Det gaar ikke en Gang saa vidt som det Maal af Skatteydelse, der ligger bag ved Valget af de kommunale Raad. Det er tværtimod mindre. Jeg vil her gerne slaa fast, at i det Forslag, som jeg var med til at fremsætte, fastholdt vi nogen Begrænsning af Valgretten til Landstinget, fordi vi vilde have et fra Folketinget forskelligt Landsting. Det lagde vi Vægt paa, men vi gik ikke videre, end at vi med Hensyn til Skatteydelsen ikke kom ud over det, der var krævet i det af Regeringen fremsatte Forslag, og vi forlangte saa tillige en Aldersgrænse, noget, som man fra anden Side indenfor Venstre havde hævdet kunde forliges med almindelig Valgret. Vi fremsatte derfor — ikke som et Ultimatum, men som et Forhandlingsgrundlag — et Forslag, der,

hvad den almindelige Valgret angaar, holdt sig indenfor de Grænser, der er angivne fra de andre Partiers Side, men dette Forslag blev i Virkeligheden pure afvist.

Jeg skal ikke komme ind paa det Minimum af Indrømmelser, der var Tale om, men kun nævne, at man ganske vist fra nogle af Venstrepartiets Medlemmers Side kom ind paa at kunne forhandle om enkelte Punkter, men fra Socialdemokratiets og det radikale Partis Side blev vort Forslag straks betegnet som umuligt, som uacceptabelt som Forhandlingsgrundlag. Herved er tilstrækkeligt vist, hvilke Forsøg paa Forstaaelse med Højre der er gjort under denne Sags Behandling. Jeg maa derfor ganske tage Afstand fra den højtærede Konseilspræsidents Udtalelser om, at man har ønsket en saadan Forstaaelse. Nej, man har ganske sikkert kun ønsket at faa en Forstaaelse, der gik udenom Højrepartierne.

Endelig vil jeg ogsaa tage Afstand fra den højtærede Konseilspræsidents Udtalelse om, at han er sikker paa i det andet Ting at have Flertal for det Forslag, der nu faar Flertal for sig hernede. Nej, han har blot Sikkerhed for at faa Tilslutning fra Halvdelen af Tingets Medlemmer, men ikke mere; thi Halvdelen af 66 er 33, og det bliver aldrig et Flertal af Landstinget. Med disse Udtalelser skal jeg slutte.

Ordføreren (Klaus Berntsen): I Anledning af de Udtalelser, der nu faldd fra Højres ærede Ordfører (Hammerich), hvori han saa stærkt pointerede Nødvendigheden af at kræve Statsskats Ydelse af Vælgerne til Landstinget, vil jeg minde ham om en Udtalelse, som han fremsatte allerede i Rigsdagssamlingen 1909, da han ogsaa stod som Højres Ordfører; det var under Forhandlingen angaaende det Grundlovsforslag, som forelaa fra den daværende radikale Regering. Da udtalte det ærede Medlem — det findes i Folketingstidenden for 1909—10, Spalte 1924 — følgende, som jeg med den højtærede Formands Tilladelse skal citere: „Jeg maa altsaa tage Afstand fra disse Forslag, og det uagtet vi i vore Rækker er fuldt klare over, at der maa gøres et alvorligt Forsøg paa at naa en Forstaaelse om en Grundlovsændring, og ogsaa, som jeg sagde, at Højre for at naa en tilfredsstillende Ordning med Hensyn til Folketinget maa være villigt til at gøre Indrømmelser ogsaa med Hensyn til Landstingets Sammensætning, hvor vi